Lietas Nr. C15270616
Lietas arhīva Nr. C-1087-17/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā, 2017. gada 20. martā

Jelgavas tiesa: tiesnese K. Zaura
izskatīja rakstveida procesā civillietu AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" (turpmāk arī Prasītājs) iesniedzis tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk arī Atbildētājs), kurā lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam zaudējumus 273,19 EUR; likumiskos nokavējuma procentus 125,07 EUR par laika periodu no 2009. gada 17. marta līdz 2016. gada 31. oktobrim; tiesāšanās izdevumus, kā arī atzīt Prasītāja tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās parāda summas līdz sprieduma izpildes dienai.

Prasība motivēta ar to, ka 2007. gadā Prasītājs un Atbildētājs kā apdrošinājuma ņēmējs noslēdza sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas standartlīgumu, par ko Prasītājs ir izdevis polisi Nr. NA051445, saskaņā ar kuru Prasītājs apdrošināja transportlīdzekļa AUDI 100 Avant, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/ (turpmāk arī zaudējumus nodarījušais transportlīdzeklis) īpašnieka civiltiesisko atbildību. 2007. gada 21. decembrī Jelgavā, Lielās ielas un Čakstes ielas krustojumā notika ceļu satiksmes negadījums (turpmāk – CSNg). 2008. gada 22. janvārī Prasītājs saņēma OCTA apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, jo CSNg rezultātā bojājumi tika nodarīti transportlīdzeklim VW Jetta, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/ (turpmāk arī cietušais transportlīdzeklis).

Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs bija zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa vadītājs brīdī, kad notika CSNg un tika atzīts par vainīgu tā izraisīšanā, jo bija pārkāpis Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk – CSN) 119. punkta prasības, turklāt tika konstatēts, ka Atbildētājs transportlīdzekli vadījis alkoholisko dzērienu ietekmē un bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, tādejādi pārkāpjot CSN 39.1.2. un 39.4. punkta prasības. Tā, kā Atbildētājs tika atzīts par CSNg izraisītāju, Prasītājam saskaņā ar OCTA likuma 18. pantu un 31. panta otro daļu iestājās pienākums atlīdzināt cietušajam transportlīdzeklim CSNg rezultātā nodarītos zaudējumus. Prasītājs cietušā transportlīdzekļa īpašnieka/turētājam pārskaitīja zaudējumu summu 273,19 EUR (192,00 Ls).

Prasītājs norāda, ka pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma (turpmāk - OCTA likuma) 41. pantu, 2009. gada 26. februārī nosūtīja Atbildētājam regresa pieteikumu ar lūgumu, ne vēlāk kā līdz 2009. gada 17. martam atmaksāt Prasītājam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību par cietušo transportlīdzekli 273,19 EUR (192,00 Ls) apmērā. Atbildētājs minēto zaudējumu summu Prasītājam neatlīdzināja un Prasītājs pret Atbildētāju iesniedza tiesā pieteikumu par saistību piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, kas ar tiesas lēmumu lietā Nr. 3-12/0770 tika atstāts bez izskatīšanas.

Tā, kā Atbildētājs līdz pieteikuma sagatavošanas dienai nav atlīdzinājis Prasītājam nodarītos zaudējumus, Prasītājs lūdz piedzīt likumiskos nokavējuma procentus par maksājuma kavējumu.

Prasība pamatota ar Civillikuma 1753., 1756., 1765. pantu, Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 18. pantu, 31. panta otro daļu, 41. panta pirmās daļas 1. punkta "a", "b" apakšpunktu.

Tā kā galvenais parāds prasības iesniegšanas dienā nepārsniedz 2 100 EUR, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{19} panta otro daļu, ierosināta lieta par maza apmēra prasību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22} panta prasībām Atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un citas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojuma iesniegšanai (lietas 32. lapa).

Atbildētājs paskaidrojumus tiesai nav iesniedzis, kas atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta otrajai daļai nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Nekādi iesniegumi no Atbildētāja tiesā nav saņemti, lūgumi nav pieteikti, iebildumi pret prasību nav celti.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā. Pusēm ir savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 36. lapa).

Motīvu daļa

Novērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība par zaudējumu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

No lietas materiāliem pievienotā obligātā civiltiesiskā apdrošināšanas Standartlīguma izriet, ka 2007. gada 1. augustā izdota sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas polise Nr. NA051445, ar kuru transportlīdzekļa AUDI 100 Avant, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, īpašnieka civiltiesiskā atbildība laika posmā no 2007. gada 1. augusta līdz 2008. gada 1. augustam bija apdrošināta AAS „Baltijas Apdrošināšanas Nams". Polisē norādīts, ka transportlīdzekļa īpašnieks un turētājs ir /pers. B/ (lietas 12. lapa).

Ar Izziņu par ceļu satiksmes negadījumu (lietas 13. lapa) apstiprinās, ka Atbildētājs 2007. gada 21. decembrī Jelgavā, Lielās ielas un Jāņa Čakstes bulvāra krustojumā kā transportlīdzekļa AUDI 100 Avant, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/ vadītājs, būdams alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām uzbrauca stāvošai automašīnai VW Jetta, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, nodarot minētajai automašīnai bojājumus. Tiesai nav pamata apšaubīt minētajā izziņā norādītos CSNg apstākļus.

2008. gada 10. janvārī Prasītājs ir saņēmis OCTA apdrošināšanas atlīdzības pieteikumu, saskaņā ar kuru Prasītājam tika paziņots par notikušo CSNg starp zaudējumu nodarījušo transportlīdzekli Audi 100 Avant, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, un transportlīdzekli VW Jetta, valsts reģistrācijas Nr./TL numurs/ (lietas 14., 15. lapa).

Tiesai nav pamata apšaubīt Transportlīdzekļa 2008. gada 9. janvāra apskates protokolā Nr. GR08/2013 (lietas 16. lapa) norādītos cietušajam transportlīdzeklim nodarītos bojājumus, kas sakrīt ar Izziņā par ceļu satiksmes negadījumu norādītajiem (lietas 13. lapa). Tāpat tiesai nav pamata apšaubīt arī to, ka minētie bojājumi cietušajam transportlīdzeklim ir radušies sakarā ar 2007. gada 21. decembrī notikušo CSNg, ko izraisījis Atbildētājs. Pretēji pierādījumi lietā nav iesniegti, Atbildētājs minētos apstākļus nav apstrīdējis.

Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 31. panta otrā daļa nosaka, ka zaudējumus atlīdzina tas apdrošinātājs, kurš apdrošinājis zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, vai Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs.

Tā kā Atbildētājs ir atzīts par CSNg izraisītāju un Prasītājs bija apdrošinājis Atbildētāja kā zaudējumu nodarījušā transportlīdzekļa īpašnieka civiltiesisko atbildību, tad, pamatojoties uz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atlīdzības obligātās apdrošināšanas likuma 31. panta otro daļu, Prasītājs 2008. gada 29. janvārī pieņēma lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu lietā OC08/0191 un 2008. gada 4. martā pārskaitīja cietušā transportlīdzekļa īpašniekam apdrošināšanas atlīdzību 273,19 EUR (192,00 Ls) apmērā (lietas 24., 26., 25. lapa).

Cietušajam transportlīdzeklim nodarītos zaudējumus, kā arī tā pirmsavārijas un atlieku vērtību ir noteicis sauszemes transportlīdzekļu tehniskais eksperts (lietas 17.-22., 23. lapa). Atbildētājs šos aprēķinus nav apstrīdējis, kā arī lietā nav pierādījumu, ka Atbildētājs būtu apstrīdējis savu vainu CSNg izraisīšanā. Prasītājas tiesības noteikt negadījumā iesaistīto personu atbildību par nodarītajiem zaudējumiem paredz Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atlīdzības obligātās apdrošināšanas likuma 31. panta pirmā daļa.

Apdrošinātājs, kas ir samaksājis apdrošināšanas atlīdzību, samaksātās summas apmērā iegūst atprasījuma (regresa) tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumu rašanos, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim *(sk. K. Torgāns. Saistību tiesības. II daļa. Mācību grāmata .- Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 237. lpp.)*.

Prasītājs 2009. gada 17. februārī nosūtīja Atbildētājam regresa pieteikumu ar lūgumu ne vēlāk kā līdz 2009. gada 17. martam atlīdzināt Prasītājam tā izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību 273,19 EUR (192,00 Ls) apmērā (lietas 27., 28. lapa).

Novērtējusi lietā esošos pierādījumus tiesa uzskata, ka ar tiem apstiprinās, ka Atbildētājs 2007. gada 21. decembrī, vadot transportlīdzekli alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām ir izraisījis CSNg, kā rezultātā ir nodarīti zaudējumu trešajai personai, jo ir tikusi bojāta automašīna VW Jetta, valsts reģistrācijas Nr. /TL numurs/, Prasītājs ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību 273,19 EUR apmērā cietušā transportlīdzekļa īpašniekam un Prasītājam ir regresa kārtībā tiesības prasīt šo zaudējumu piedziņu no Atbildētāja. Prasītāja tiesības prasīt zaudējumu atlīdzību no Atbildētāja tiesa atzīst saskaņā ar Sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas likuma 41. panta pirmās daļas 1. punkta a) un b) apakšpunktu, kas nosaka, ka apdrošinātājs ir tiesīgs iesniegt regresa prasību pret transportlīdzekļa vadītāju, kas ceļu satiksmes negadījumā nodarījis zaudējumus trešajai personai, ja tas: vadījis transportlīdzekli, būdams alkoholisko dzērienu [..] ietekmē; vadījis transportlīdzekli bez tiesībām vadīt attiecīgās kategorijas transportlīdzekli.

Tiesa atzīst, ka ar augstāk minētajiem pierādījumiem ir apstiprinājusies Atbildētāja prettiesiskā rīcība, kā rezultātā Prasītājam ir nodarīti zaudējumi. Saskaņā ar Civillikuma 1779. pantu, katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Ņemot vērā minēto tiesa atzīst, ka AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" prasība par zaudējumu 273,19 EUR, ko veido izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība, piedziņu no atbildētāja /pers. B/ ir pamatota un apmierināma pilnīgi.

Tiesa arī atzīst, ka ir pamatota un apmierināma prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu 125,07 EUR apmērā piedziņu par laika periodu no 2009. gada 17. marta līdz 2016. gada 31. oktobrim.

Civillikuma 1753. pants nosaka, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu, pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Civillikuma 1759. panta 1. punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu [..]; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Saskaņā ar Civillikuma 1765. panta pirmo daļu likumiskie procenti ir seši procenti no simta gadā.

Tā kā Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus tam, ka ir atlīdzinājis Prasītājam zaudējumus regresa pieteikumā noteiktajā termiņā, t.i., līdz 2009. gada 17. martam (lietas 27. lapa), tad tiesa atzīst, ka pēc minētā termiņa iestāšanās neatlīdzinātie zaudējumi ir kļuvuši par parādu. Tā kā Atbildētājs ir pieļāvis parāda samaksas nokavējumu Civillikuma 1652. panta izpratnē, tad Prasītājam pamatoti par laiku no 2009. gada 18. marta līdz 2016. gada 31. oktobrim ir aprēķināt un lūdz piedzīt no Atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus – 6% gadā. Tiesa izvērtējot likumisko nokavējuma procentu aprēķinu (lietas 29. lapa) atzīst, ka tas ir matemātiski pareizs un no Atbildētāja par labu prasītājam ir piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 125,07 EUR apmērā par laika periodu no 2009. gada 18. marta līdz 2016. gada 31. oktobrim.

Civilprocesa likuma 195. pants nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas piedziņu, tiesa rezolutīvajā daļā norāda [..] prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru [..].

Prasītājs lūdz noteikt viņam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus no galvenā parāda summas. Tiesa atzīst par pamatotu Prasītāja lūgumu noteikt viņam tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus - 6% (seši procenti) gadā no parāda summas par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), jo to paredz Civilprocesa likuma 195. pants, kā arī likumisko procentu maksāšanas pienākumu un to apmēru nosaka Civillikuma 1756., 1759. un 1765. pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu 71,14 EUR (lietas 10. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 EUR (lietas 11. lapa), kopā samaksājot tiesas izdevumus 75,84 EUR apmērā, kas piedzenami no atbildētāja /pers. B/ prasītāja AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" labā.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, atbildētājam /pers. B/ ir nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 97., 250.^{27} pantu, tiesa

nosprieda

Apmierināt prasību pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams", reģistrācijas Nr. 40003494976, **398,26 EUR** (trīs simti deviņdesmit astoņi *euro*, 26 centi), tajā skaitā zaudējumus 273,19 EUR un likumiskos nokavējuma procentus 125,07 EUR apmērā par laika periodu no 2009. gada 17. marta līdz 2016. gada 31. oktobrim, tiesas izdevumus 75,84 EUR (septiņdesmit pieci *euro*, 84 centi), tos iemaksājot norēķinu kontā Nr. /konta numurs/, AS „Swedbank".

Noteikt AAS "Baltijas Apdrošināšanas Nams" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no galvenā parāda summas.

Noteikt /pers B/termiņu sprieduma labprātīgai izpildei - 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas - 2017. gada 20. marta – Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese K. Zaura